

Y A S U N A R I

Roman

K A

W A

B A

T A

Uyuyan Güzeller

ÇEVİRİ: BÜRCÜ ÇOKBİLİR

♥ can
modern

YASUNARI KAWABATA

UYUYAN
GÜZELLER

Can Modern

Uyuyan Güzeller, Yasunari Kawabata

Japonca aslından çeviren: Burcu Çokbilir

眠れる美女 (Nemureru Bijo)

İlk baskı: Shinchosha, 1961

Bu çeviride kaynak alınan baskı: Shinchosha, 1967

© 1960, Yasunari Kawabata'nın vârisleri

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Eylül 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 4000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Tunç Albay

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve dizi tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Berke Koç / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çifttehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6418-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

YASUNARI KAWABATA

UYUYAN
GÜZELLER

ROMAN

1968 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Japonca aslından çeviren

Burcu Çokbilir

♥can

Yasunari Kawabata'nın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kiraz Çiçekleri, 2022

Karlar Ülkesi, 2022

Go Ustası, 2022

Dağın Sesi, 2023

YASUNARI KAWABATA, 1899'da Osaka'lı varlıklı bir ailenin ođlu olarak dñnyaya geldi. Babasını iki, annesini üç yaşındayken kaybetti. İlk öykülerini lise öğrencisiyken yayımladı ve 1924'te Tokyo İmparatorluk Üniversitesi'nden mezun oldu. Aynı kuşaktan yazarlarla birlikte *Bungei Jidai* (Sanat Çağı) dergisini çıkarmaya başladı. Kawabata'nın kendisi de Birinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa'da filizlenen avangard akımlardan etkilenmiştir. *Senbazuru* (Bin Turna, 1952), *Dağın Sesi* (1954) ve *Karlar Ülkesi* (1956) romanlarıyla uluslararası ün kazanan Kawabata, 1968'de Nobel Edebiyat Ödölü'nü alan ilk Japon yazar oldu. 1972'de Zushi'deki evinde hayatına son verdi. Ölümünün ardından Yükselen Güneř Nişanı'na layık göröldü.

BURCU ÇOKBİLİR, Erciyes Üniversitesi Japon Dili ve Edebiyatı Bölümünden 2013 yılında mezun oldu. 2011-2012 yılları arasında değişim öğrencisi olarak Japonya'da bulundu. Mezuniyet sonrası özel bir Japon şirketinde dört buçuk yıl tercüman olarak çalıştı. 2021 yılında Erciyes Üniversitesi'nde Japon Edebiyatı alanında yüksek lisansını tamamladı. 2023 yılından itibaren Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Bir

“Nahoş şakalar yapmayın lütfen. Uyuyan kızın ağzına parmağınızı sokmaya falan çalışmayınız.” Konaktaki kadın üzerine basa basa ihtiyar Eguchi’ye tekrarlardı.

İkinci kat, Eguchi’nin kadınla konuştuğu sekiz *tatami*¹ genişliğinde bir oda ile yanında muhtemelen yatak odası olan iki odadan ibaretti. Görünüşe bakılırsa alt katta da misafir odasına benzer bir şey olmadığından, buraya tam bir konak denemezdi. Kapıya tabela asılmamıştı. Hem bu evin gizliliği öyle bir şeyin ortalıkta bulunmasına izin vermezdi. Evin içi sessizdi. Buraya ilk kez gelen ihtiyar Eguchi kilitli kapıda kendisini karşıladığından beri konuşan bu kadın dışında kimseyi görmemişti ve onun ev sahibesi mi yoksa kullanılan kızlardan biri mi olduğunu anlayamamıştı. Neyse, bir müşterinin gereksiz sorular sormaması en iyisi gibi görünüyordu.

Kadın kırklı yaşlarının ortalarında, ufak tefek, genç bir ses tonuna ve sanki kasten yapıyormuş gibi nazik bir konuşma üslubuna sahip biriydi. İnce dudaklarını neredeyse hiç açmadan konuşuyor, karşısındaki kişinin yüzü-

1. Yaklaşık 1,6 metre kare genişliğinde, geleneksel Japon tarzı odalarda zemin kaplama malzemesi olarak kullanılan bir minder türüdür. Aynı zamanda, oda boyutunu ölçmek için kullanılır. (Ç.N.)

ne pek bakmıyordu. Koyu siyah gözlerinde sadece karşısındaki gerginliğini dindiren bir renk yoktu, aynı zamanda alışık olduğu bir sakinlik de vardı. Kadın ocağın üzerindeki demir çaydanlıkta kaynayan suyla çayı demledi. Yeşil çayın kalitesinin ve kıvamının bu tür bir yer ve durumdan beklenmeyecek kadar iyi olması ihtiyar Eguchi'yi rahatlattı. Duvarda Kawai Gyokudō'nun¹ büyük ihtimalle replikası olan sıvacık, sararmış sonbahar yapılarıyla kaplı bir dağ köyü tablosu asılıydı. Bu odanın olağandışı bir durumu gizlediğine dair hiçbir iz yoktu.

“Kızı uyandırmaya çalışmayın lütfen. Ne kadar uğraşsanız da gözlerini asla açmaz zaten... Kız derin bir uykuda ve her şeyden bihaber,” diye tekrarladı kadın. “Hep böyle uyuyacak ve başından sonuna kadar hiçbir şeyden haberi olmayacak. Kiminle uyuduğundan bile... Bu konuda endişeniz olmasın.”

İhtiyar Eguchi'nin şüphe ettiği birçok şey vardı fakat tek kelime etmedi.

“Çok güzel bir kız. Biz de yalnızca güvenilir müşterileri kabul ediyoruz.”

Eguchi başını çevirmek yerine kol saatine baktı.

“Saat kaç?”

“On bire çeyrek var.”

“Epey olmuş. Yaşlılar erken yatıp erken kalkarlar. İstedığınız zaman buyurun,” dedi kadın ayağa kalkarak ve yan odaya açılan kapının kilidini açtı. Solak mıydı bilinmez ama sol elini kullandı. Eguchi kapıyı açan kadının hareketlerine kendini kaptırdı ve nefesini tuttu. Kadın yalnızca başını uzatarak içeriye göz attı. Kadının bu şekilde odaya bakmaya alışkın olduğuna şüphe yoktu, arkadan bakınca sıradan bir manzaraydı ama Eguchi'ye

1. Japon ressam (1873-1957). (Ç.N.)

şüpheli göründü. *Obi*'sinin¹ üzerinde kocaman, tuhaf bir kuş deseni vardı. Hangi kuş olduğunu bilmiyordu. Yalnızca bir desenden ibaret olan bir kuşun neden bu kadar gerçekçi gözleri ve ayakları vardı ki? Elbette rahatsız edici olan kuş değildi, deseninin işçiliği kötüydü sadece. Ancak önünde duran bu manzarada bir tuhafılık aranacak olsaydı bu, o kuş olurdu. *Obi*'nin zemini beyaza yakın soluk bir renkteydi. Yandaki oda loş görünüyordu.

Kadın kapıyı kilitlemeden kapattı ve anahtarını Eguchi'nin önündeki masaya bıraktı. Odayı kolaçan etmiş bir yüz ifadesi yoktu ve ses tonu da aynıydı.

"Anahtar bu, iyi geceler. Eğer uykuya dalmakta güçlük çekerseniz başucunuzda uyku hapı var."

"Hiç içki yok mu?"

"Hayır. Alkol servisimiz yok."

"Uykuya dalmak için az da olsa içemez miyim?"

"Hayır."

"Kız yan odada mı?"

"Artık derin bir uykuya dalmıştır, sizi bekliyor."

"Öyle mi?" Eguchi biraz şaşırıldı. Kız ne zaman yan odaya girmişti? Ne zamandan beri uyuyordu? Kadının kapıyı aralayıp içeri bakması kızın uyuduğundan emin olmak için miydi? Bir kızın uykuya dalıp onu bekleyeceğini ve uyanmayacağını bu evi bilen yaşlı bir tanıdığından duymasına rağmen, Eguchi şu an buraya gelince yaşadıklarına inanamıyormuş gibiydi.

"Üzerinizi burada mı değiştirmek istersiniz?" Değiştirmek isterse kadın yardım etmeye hazır görünüyordu. Eguchi sessiz kaldı.

"Dalgaların sesi duyuluyor. Rüzgârın da."

"Dalgaların sesi mi?"

1. Kimono gibi geleneksel Japon kıyafetlerinde kullanılan bir kuşak, kemer. (Ç.N.)

“İyi geceler,” dedi kadın ve odadan çıktı.

Yalnız kalan ihtiyar Eguchi, oldukça sıradan görünen bu sekiz *tatami*’lik odaya şöyle bir göz gezdirdikten sonra yan odaya açılan kapıya gözlerini dikti. Yaklaşık bir metre genişliğinde sedirden yapılma bir kapıydı. Ev yapılırken değil de sonradan oraya eklenmiş gibiydi. Dikkatli bakıldığında bölme duvarın da aslında sürgülü bir kapı olduğu ve burayı “Uyuyan Güzeller”in gizli odası yapmak için sonradan duvara dönüştürüldüğü düşünülebilirdi. Rengi diğer duvarlarla uyumluydu ama daha yeni görünüyordu.

Eguchi kadının bıraktığı anahtarı eline aldı. Oldukça basit bir anahtardı. Anahtarı eline alması yan odaya gitmek için hazırlık olmalıydı, fakat Eguchi hareket etmedi. Kadının da söylediği gibi dalgaların sesi şiddetliydi. Yüksek bir uçuruma vuruyor gibi duyuluyordu. Sanki bu küçük ev o uçurumun kıyısında duruyormuş gibi bir sestiydi. Rüzgârda yaklaşan kışın ayak sesleri vardı. Böyle hissetmesinin nedeni, bu evden ya da ihtiyar Eguchi’nin kalbinden kaynaklanıyor olabilirdi. Sadece ocağın yanmasına rağmen içerisi soğuk değildi. Ilıman bir bölgeydi burası. Rüzgârda ağaçların yapraklarını düşürecek bir kuvvet yoktu. Eguchi eve gece geç saatte geldiği için etrafı pek görememişti ama denizin kokusunu almıştı. Giriş kapısından geçince böyle bir ev için geniş sayılabilecek bir bahçe ve çok sayıda çam ile akçaağaç olduğunu gördü. Kasvetli gökyüzünde karaçamın iğneleri gür görünüyordu. Daha önce muhtemelen bir yazlıktı burası.

Eguchi anahtarı tuttuğu eliyle sigarasını yaktı. Biriki nefes çekip kül tablasında söndürdü, fakat hemen sonra ikincisini yakarak yavaşça tüttürdü. Hafif tedirgin-di, kendini küçümsemekten ziyade tatsız bir boşluk hissi galipti. Normalde Eguchi biraz içki yardımıyla uykuya dalardı. Uykusu hafifti ve sık sık kâbus görürdü. Eguchi,

genç yaşta kanserden ölen bir kadının uykusuz gecelere dair bir şiirinde¹ “Gecenin bana hazırladıkları: Kurbağalar, kara köpekler ve boğulan cesetler” diye yazdığı okumuş ve bir daha aklından çıkaramamıştı. Şimdi o şiiri hatırladığında yan odada uyuyan, hayır, *uyutulan* kızın “boğulan cesetler”den biri olduğunu düşününce kalıp yanına gitmekte tereddüt etti. Kızın ne ile uyutulduğunu sormamıştı fakat her halükârda doğal olmayan bir baygınlıkla derin bir uykunun içindeydi. Bu yüzden kızın ilaçtan uyuşmuş kurşuni bir cildi, koyu renkli göz halkaları, kaburgaları sayılacak kadar zayıf bir bedeni olabilirdi. Ya da belki soğuk bir cildi, ilaçtan şişmiş ve bingil bingil bir vücudu vardı. İğrenç, mor dişetlerini göstererek hafifçe horluyor da olabilirdi. İhtiyar Eguchi altmış yedi yıllık ömründe kadınlarla bazı nahoş geceler geçirmişti elbette. Dahası bu nahoş geceler unutulması en zor olanlardı. Bu nahoşluk kadınların dış görünüşünden ziyade onların talihsiz ve çarpık yaşamlarından kaynaklanan bir şeydi. Bu yaşa gelmiş Eguchi bir kadınla başka bir nahoş karşılaşma daha yaşamak istemiyordu. Buraya gelip de iş bu noktaya varınca düşündü bunları. Gelgelelim uyutulmuş, gözleri kapalı bir kızın yanında bir gece geçirmek isteyen yaşlı bir adamdan daha çirkin başka ne olabilirdi? Eguchi yaşlılığın çirkinliğindeki en üst noktayı aramak için bu eve gelmemiş miydi zaten?

Kadın “güvenilir müşteriler” demişti ama görünen o ki bu eve gelen herkes zaten “güvenilir müşteri”ydi. Eguchi’ye bu evden bahseden de böyle bir yaşlı müşteriydi. Artık erkekliğini kaybetmişti ve görünüşe göre Eguchi’nin de aynı dertten mustarip olduğunu düşünüyordu. Evdeki kadın muhtemelen yalnızca bu tür yaşlı-

1. Bahsi geçen kadın şair, şiirleri Kawabata’nın referansıya basılan Fumiko Nakajō’dur (1922-1954). (Y.N.)

larla ilgilenmeye alışkın olduğu için Eguchi'ye ne acıyan ne de sorgulayan gözlerle bakmıştı. Gelgelelim ihtiyar Eguchi henüz bahsedilen o "güvenilir müşteri" profiline uygun değildi ama öyleymiş gibi davranabilirdi. O anki hislerine, mekâna ya da karşısındaki kişiye bağlıydı bu. Zaten yaşlılığın çirkinliği üzerine çökmüştü, evin yaşlı müşterilerinin içler acısı halini kendinden pek de uzak görmüyordu. Buraya gelmesi de bunun açık bir göstergesiydi. Bu yüzden Eguchi buradaki yaşlı adamlara uygulanan çirkin, acınası yasakları ihlal etmeyi hiç düşünmedi. İstemediği sürece ihlal etmezdi de. Buraya gizli bir kulüp denilebilirdi, ancak üye sayısı az görünüyordu. Eguchi kulübün günahlarını ifşa etmeye veya uygulamalarını didiklemeye gelmemişti. Merak duygusu o kadar güçlü değildi çünkü yaşlılığın âcizliği çoktan üzerine çökmüştü.

"Uyurken güzel rüyalar gördüğünü söyleyen müşterilerimiz de var, gençlik yıllarını hatırladığını söyleyen müşterilerimiz de," diyen az önceki kadının sözleri aklına gelse de ihtiyar Eguchi yüzünde acı bir gülümseme bile olmadan tek eliyle masaya dayanarak ayağa kalktı ve yan odaya açılan sedir kapıyı açtı.

"Ah."

Eguchi'nin şaşıracağı şey kızıl kadife perdelerdi. İçerisi loş bir şekilde aydınlatıldığı için rengi daha da koyulaşmıştı. Perdenin önünde ince bir ışık tabakası varmışçasına, bir hayale adım atmış hissi uyandırıyor. Odanın dört bir yanında perdeler asılıydı. Eguchi'nin girdiği sedir kapının da perdeyle örtülü olması gerekiyordu ama perde kenarından bağlanmıştı. Eguchi kapıyı kilitleyip perdeyi çekerken uyuyan kıza baktı. Uyuyormuş gibi yapmıyordu, kesinlikle derin bir uykuda olduğunu duyabiliyordu. Yaşlı adam kızın beklenmedik güzelliği karşısında nefesini tuttu. Beklenmedik olan yalnızca kızın güzelliği

değil, aynı zamanda gençliği idi. Kız soluna yatmıştı ve yüzünün yalnızca ona dönük kısmını görebiliyordu. Vücudunu görememişti ama yirmi yaşından küçük olmalıydı. İhtiyar Eguchi'nin göğsünde sanki başka bir kalp kanat çırpıyor gibiydi.

Kızın sağ el bileği, üzerindeki yorganın dışında kalıyordu. Sol eli ise yatağın içinde çapraz bir pozisyonda gibiydi. Sağ eli yüzünün yanında yastığın üzerindeydi ve başparmağı yanağının altında yarı saklanmıştı. Parmak uçları uykunun verdiği gevşeklikle hafifçe içe doğru kıvrılmıştı, fakat parmaklarının birleştiği yerdeki güzel çukurları göremeyecek kadar bükülmemişti. Sıcak kanın kırmızılığı, elinin arkasından parmak uçlarına doğru gittikçe yoğunlaşıyordu. Pürüzsüz görünen beyaz bir eldi.

“Uyuyor musun? Uyanmayacak mısın?” İhtiyar Eguchi adeta kızın eline dokunmak ister gibi sordu. Elini avucuna alıp hafifçe salladı. Kızın gözlerini açmayacağını biliyordu. Elini tutarken, “Acaba nasıl bir kız bu?” diye düşünerek yüzüne baktı. Kaşları hiç bozulmamıştı, kapalı kirpikleri de düzgündü. Kızın saçlarının kokusunu alıyordu.

Bir süre sonra dalgaların sesi daha şiddetli duyuldu çünkü Eguchi kıza kalbini kaptırmıştı. Cesaretini toplayarak üstünü değiştirdi. Odadaki ışığın yukarıdan geldiğini yeni fark etmişti. Başını kaldırıp baktığında iki tane tavan penceresi olduğunu gördü. Işık oradaki Japon kâğıdı fenerden etrafa yayılıyordu. Böyle bir ışık kadifenin rengine uygun muydu? Yoksa kadifeden yansıyarak kızın tenini bir hayal gibi güzel mi gösteriyordu? Eguchi hissettiğinden daha sakince bunları düşünmeye çalışsa da gerçekte kızın yüzüne kadifenin rengi o kadar da yansıyor değildi. Gözleri ışığa alışmıştı. Her zaman karanlıkta uyumaya alışkın olan Eguchi için fazla parlaktı ama görünüşe göre tavandaki ışık kapatılamıyordu. İyi bir kuştüyü yorgan olduğunu da fark etti.

"Kızı uyandırmaya çalışmayın lütfen. Ne kadar uğraşsanız da gözlerini asla açmaz zaten... Kız derin bir uykuda ve her şeyden bihaber." diye tekrarladi kadın. "Hep böyle uyuyacak ve başından sonuna kadar hiçbir şeyden haberi olmayacak. Kiminle uyuduğundan bile... Bu konuda endişeniz olmasın."

Güçten düşmüş yaşlı adamların geceleri yalnız uyumaması için "uyuyan kızlarla bir gece geçirme" hizmeti sunan bir evle başlıyor hikâye. Bir tanıdığı vasıtasıyla bu evi öğrenen Ihtiyar Eguchi, evdeki ilk gecesinde kendini kızıl kadife perdeli bir odada uyuyan, hayır, uyutulan çıplak bir kızın yanında bulur. Yaşlı adamın kızın bedeninde keşfedeceği his, yaklaşmakta olan ölümün korkusu mu, yoksa kıza ne yaparsa yapsın uyanmayacak olmasının heyecanı mıdır?

Uyuyan Güzeller, 1962 yılında 16. Mainichi Yayıncılık Kültür Ödüllerinin Edebiyat ve Sanat kategorisinde ödüle layık görüldü. Bu jüride yer alan Yukio Mişima, eseri şöyle tanımlayacaktı: "Olgunlaşmaktan çürümeye dönen bir meyvenin ufuneti gibi, bu yapıt da dekadan edebiyatının şaheseridir."

#japonedebiyatı #yaşlılık #yasakilişki #ölüm #yalnızlık

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [X](#) canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6418-9

9 789750 764189